

Tallenes tale om skader og ulykker – hva kan vi lære av statistikken. Skadestatistikk fra ulike perspektiv.

Skadestatistikk fra Dødsårsaksregisteret

- Drammen 11. oktober 2010
- Jens-Kristian Borgan, Statistisk sentralbyrå (SSB)

Historikk

- 1925: SSB overtar ansvaret for den nasjonale dødsårsaksstatistikken
- 1951: Dødsårsak kodet etter internasjonal klassifikasjon
- 2001: Helseregisterlov og Dødsårsaksregisterforskriften
  - Folkehelseinstituttet blir databehandlingsansvarlig
  - SSB blir databehandler

Dødsårsaksregisterforskriften

- § 1-3. (*Dødsårsaksregisterets formål*)
- Formålet med Dødsårsaksregisteret er å innsamle og innenfor forskriftens rammer behandle data om dødsårsaker i Norge for å:
  - 1. overvåke dødsårsaker og belyse endringer i dødsårsaker over tid,
  - 2. gi grunnlag for utarbeidelse av nasjonal, regional og lokal dødsårsaksstatistikk,
  - 3. fremme og gi grunnlag for forskning, og
  - 4. gi grunnlag for informasjon og kunnskap for planlegging, kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av helsetjenesten og helseforvaltningen.

Kilder for ulykkesdødsfall i dødsårsaksstatistikken

- Legeerklæring om dødsfall/melding om unaturlig dødsfall skal fylles ut av lege ved hvert dødsfall som finner sted i Norge. Bare dødsfall blant registrert bosatte i Norge tas med i statistikken
- Fra folkeregisteret (ev. UD) for dødsfall i utlandet blant bosatte i Norge. Mangelfull dødsårsak
- Resultat av obduksjon frå sjukehus og rettsmedisinske laboratorium.
- Tillbakespørring til lege som har fylt ut dødsmelding

Brukere av dødsårsaksregisteret

- Helseforvaltningen (sentral og lokal)
- Helsetjenesten
- Forskere (også mikrodata)
- Media
- Allmennheten

Feilkilder i rapporteringen

- Mangelfullt utfylte meldinger om dødsfall
- Om lag 1 prosent av dødsfallene i Norge mangler legemelding om dødsfall. Disse dødsfallene mangler dødsårsak. Andelen ulykker blant disse er sannsynligvis som andelen blant alle dødsfall
- Om lag 1 prosent av dødsfall blant bosatte skjer i utlandet. De fleste av disse mangler opplysning om dødsårsak. Disse dødsfallene har en høyere andel ulykkesdødsfall enn blant døde i Norge

Nye tiltak og planer

- Ny EU forordning om helse vil gi:
  - Registrering av dødsfall i Norge blant ikke bosatte (Krever endring i Dødsårsaksregisterforskriften)
  - Mer informasjon om dødsfall i utlandet blant bosatte i Norge (manglende personinformasjon gir ikke fullstendig registrering)
- Ny elektronisk dødsmelding kan gi:
  - Bedre spørreskjema
  - Tidligere innhenting av tilleggsinformasjon om dødsulykke.

Utviklingstrekk 1986 - 2008

- Dødsulykker med fallende trend:
  - Landtransportulykker
  - Sjøtransport
  - Luftfart
- Dødsulykker med konstant/varierende trend:
  - Drukning (ikke sjøtransport)
  - Kvelning
  - Brann
  - Forgiftning
  - Fall

Skadeforebygging

- Dødsulykker etter bosted eller dødssted?
- Ulike forebyggingsstrategier for ulike typer av dødsulykker
  - Fallulykker
  - Transportulykker
  - Drukning
  - Forgiftning
  - Brann